

Neurodiversiteit en diagnostiek

een neuro-affirmatieve blik op het
diagnostisch label autisme

studiedag Vlaams Forum Diagnostiek

06.03.2026

Gert-Jan Vanaken

Gert-Jan Vanaken

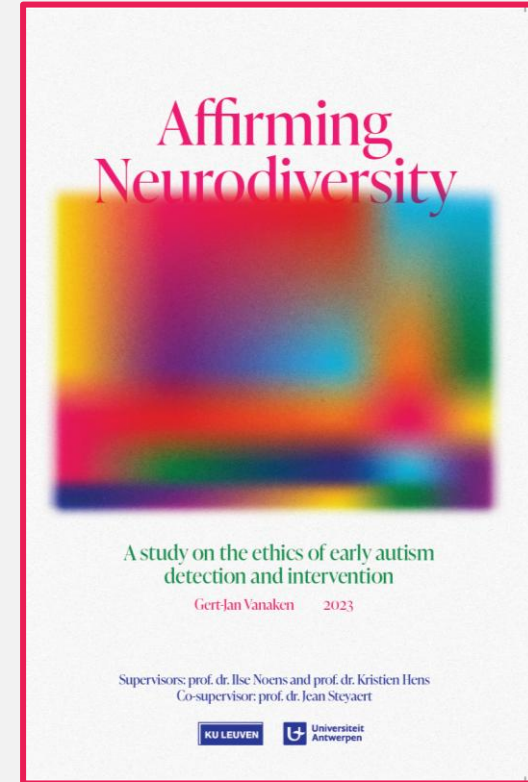

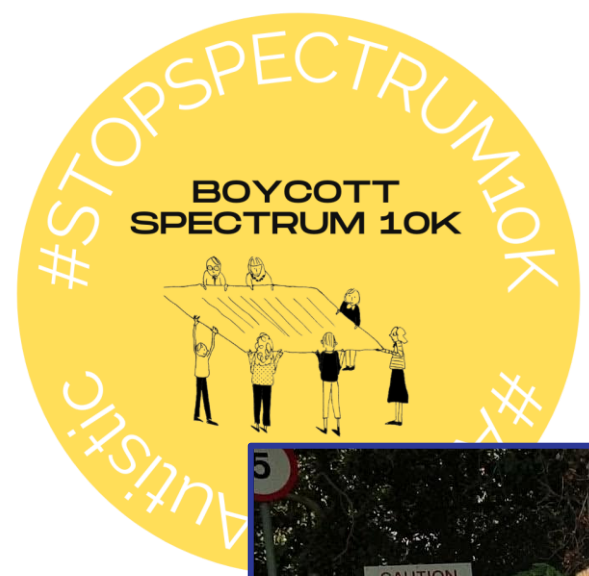
KU LEUVEN

Universiteit
Antwerpen

- basisarts
- PhD (2023)
  - *“Affirming Neurodiversity. A study on the ethics of early autism detection and intervention”*
- **Post-doctoraal onderzoeker**
  - *Neurodiversity-affirming autism psycho-education*
  - *Autism Advocacy Academy*
  - *Neurodiversity approaches to ADHD and Tourette’s*
- *Disability & neurodiversity studies, zorgethiek, toegepast en participatief autisme onderzoek*
- neurotypisch

Autism research at the crossroads

The power struggle between researchers, autistic self-advocates and parents is threatening progress across the field.

BY BRADY HUGGETT
25 JANUARY 2023 | 34 MIN READ

'I am not a broken version of normal' – autistic people argue for a stronger voice in research

Despite broader acceptance of neurodiversity, autistic advocates and scientists are still fighting for a chance to set clinical and scientific priorities.

Bottle & Craft

[link](#)

- Algemene introductie tot **neurodiversiteitsdenken**

Neurodiversiteit

Een nieuwe blik op autisme en autismehulpverlening

Gert-Jan Vanaken⁽¹⁾

(1) Gert-Jan Vanaken is postdoctoraal onderzoeker aan de KU Leuven en de Universiteit Antwerpen. Hij werkt momenteel rond het thema van emanciperende klinische autismezorg.

[link](#)

- **ADHD** als neurodivergentie?

Can the neurodiversity approach apply to ADHD? Exploring the lived experience of ADHD as neurodivergence

Authors:

Saskia van der Oord*¹, Gert-Jan Vanaken^{1,2*} & Blandine French⁴

[link](#)

- **Tourette** als neurodivergentie?

Neurodiversity
Volume 3, 2025
© The Author(s) 2025, Article Reuse Guidelines
<https://doi.org/10.1177/27546330251378383>

Sage Journals

Original Research Article

Can the Neurodiversity Movement Make Space for Tourette's? Dialoguing Lived Experiences and Theory

Gert-Jan Vanaken ^{1,2,3}, Annelien Mulkers⁴, Julie Segers ^{1,3}, Kristien Hens ^{2,3}, Jean Steyaert ^{3,4,5}, and Jo Bervoets ^{2,3}

Neuro-affirmatieve autismezorg

- 1 Focus zorg op de ervaren problemen,
zonder autisme op zich te pathologiseren
- 2 Vul professionele expertise aan met
autistische ervaringsdeskundigheid
- 3 Beschouw individuele zorgrelaties als onderdeel van
maatschappelijke verandering en autistische emancipatie

Neuro-affirmatieve autismezorg

therapie en interventies

Neurodivergence-informed therapy

Robert Chapman¹ | Monique Botha²

toegankelijkheid van zorg

Autistic SPACE: a novel framework for meeting the needs of autistic people in healthcare settings

Addressing the autism mental health crisis: the potential of phenomenology in neurodiversity-affirming clinical practices

Themistoklis Pantazakos^{1,2*} and Gert-Jan Vanaken^{3,4,5*}

(psycho-)educatie

autistische zorgcollectieven

Therapist
Neurodiversity
Collective Inc.

• Therapy • Advocacy • Education •
Established January 2018

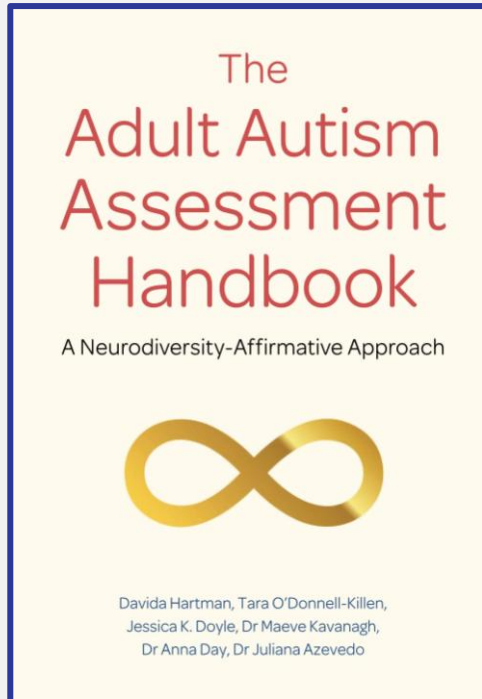
Autistic Self-Advocacy and the Neurodiversity Movement: Implications for Autism Early Intervention Research and Practice

Kathy Leadbitter^{1*}, Karen Lenah Buckle^{1,2}, Ceri Ellis¹ and Martijn Dekker^{2,3}

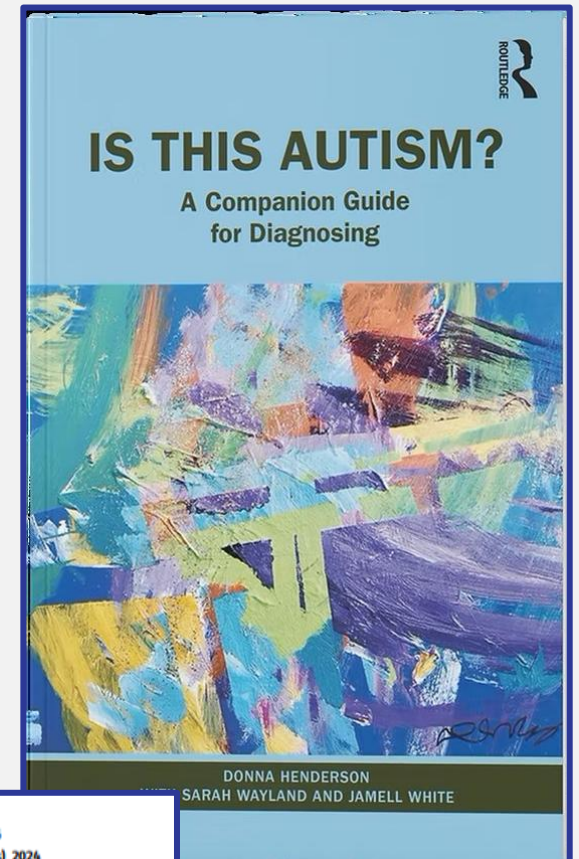
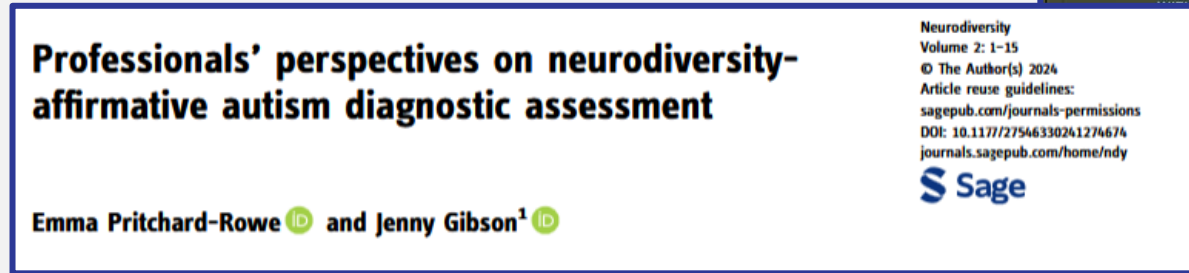
Debate: Neurodiversity, autism and healthcare

Jonathan Green

Neuro-affirmatieve autisme diagnostiek?

weinig academisch werk, vooral
bottom-up innovaties

Wat is autisme?

Stoornisdenken

“een ontwikkelingsstoornis”

gedefinieerd door
diagnostische
criteria in DSM 5

Neurodiversiteitsdenken

“ een waarde-neutraal verschil in
functioneren en ontwikkelen”

“een neurodivergentie”

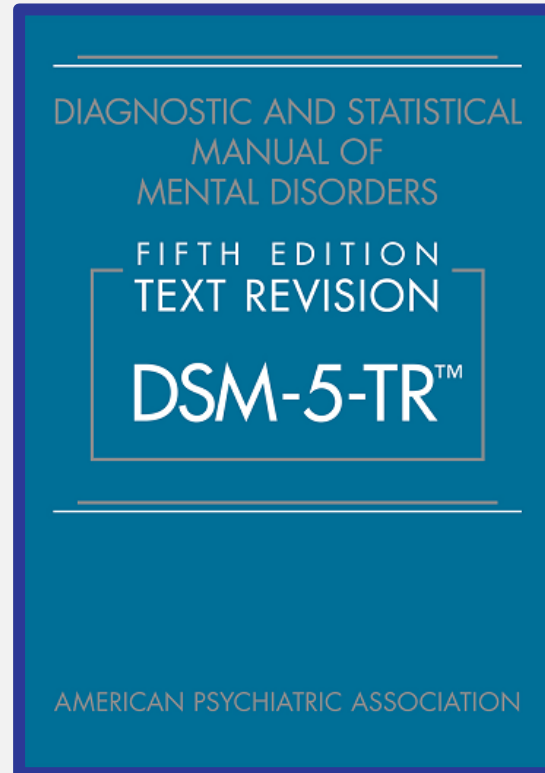
“een neurotype”

definitie?
klinisch gebruik?

Stoornisvisie op autisme

- Autisme Spectrum **Stoornis**
- Hoofdstuk neurobiologische ontwikkelingsstoornissen
- **Tekorten** in sociale domein + beperkte en repetitieve gedragingen
- **Derdepersoonsperspectief**, gedragsobservaties
- **Dysfunctioneren** in dagelijks leven

Criterion A1:

Deficits in social-emotional reciprocity, ranging from abnormal social approach and failure to initiate or maintain a conversation; to reduced sharing of interests, emotions, or affect; to failure to initiate or respond to social interactions

Dubbele empathie
hypothese?

Criterion B1

Stereotyped movements, use of objects (e.g., simple motor stereotypies, lining up or stacking objects, echolalia, idiosyncratic phrases)

Waarde van stimming
en special interests?

Criterion D

Symptoms cause significant **impairment** in social, occupational, or other important areas of current functioning.

Autistisch welbevinden?

Ambivalentie van huidig diagnostisch label

Bevestigt minderheidsstatus en verbonden voordelen

- erkenning, ont-schuldiging, (zelf-)inzicht
- toegang tot specifieke zorg en ondersteuning (in theorie)
- toegang tot autistische gemeenschap, gedeelde betekenisgeving
- sociale en juridische rechtvaardiging voor accommodaties

positieve autistische identiteitsontwikkeling?

Versterkt validistisch onrecht

- (zelf-)stigmatisering, stereotypering
- segregatie (vb. in onderwijs, vrije tijd, werk)
- schadelijke zorgpraktijken ('tekorten repareren', *diagnostic overshadowing*, exclusie)

Wat zijn de alternatieven?

diagnostisch label afschaffen?

zelfidentificatie?

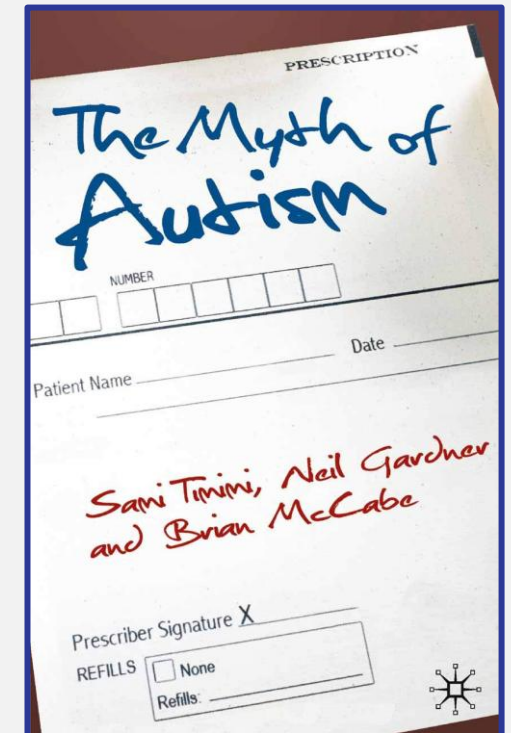
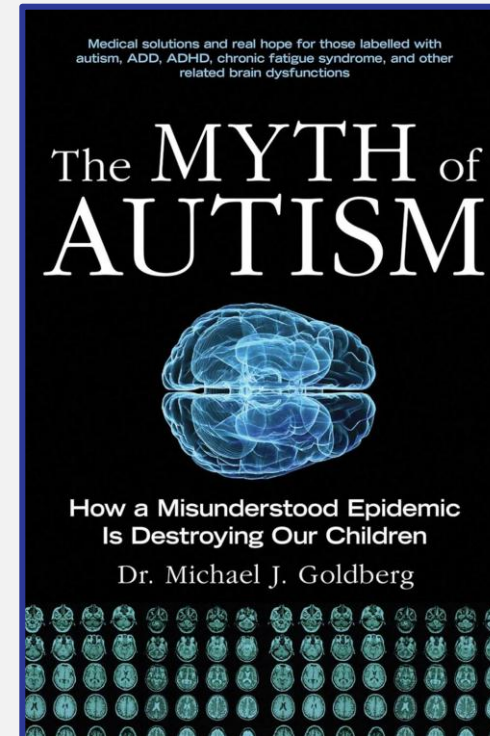
beschrijvende casusformulering?

classificerend, maar neuro-
affirmatief diagnostisch label ?

Autismelabel afschaffen?

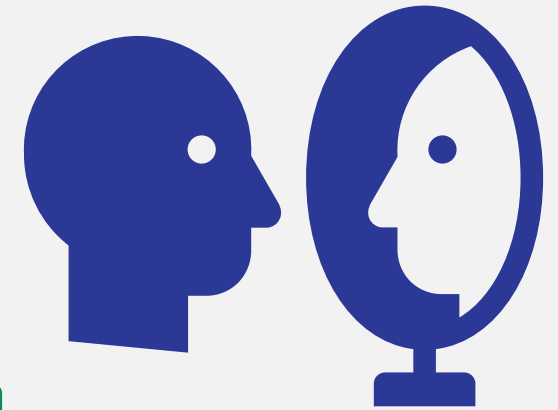
- ~antipsychiatrisch sentiment
- autisme als sociaal construct
- labelling schadelijk op zich
- ondersteuning gebaseerd op noden, omgevingsinterventies, cf. *universal design*
- miskent functies die diagnostisch label nu dient
- miskent de realiteit van autisme als set van gedeelde ervaringen

Autism and Asperger's are useless diagnostic labels

Zelfidentificatie?

- Introspectie + vergelijking en discussie met autismegemeenschap
- Toegang tot gemeenschap, zelf-inzicht !
- Vermijdt ontoegankelijke, soms discriminatoire diagnostische onderzoeken
- Kennis en vaardigheden om jezelf als autistisch te identificeren zijn niet universeel
~ontoegankelijkheid, niet accuraat
- Gedeeld begrip van autisme?
- Verdeling van klinische, economisch en sociale middelen?

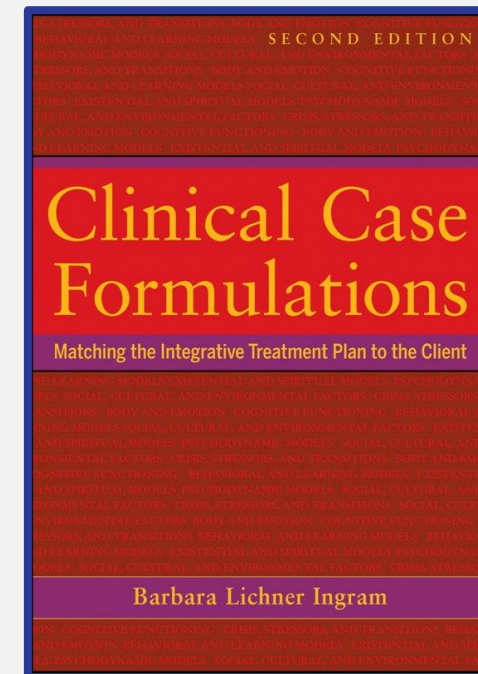
Klinische formulering?

~klinische psychologie, psychotherapie

=dimensionele, contextuele beschrijving, hypothesen en behandelplan

- Rijke beschrijvingen, handelingsgericht assessment
- Aanbevolen toevoeging op classificerende diagnostiek (cf. Kwaliteitscentrum Diagnostiek)
- Identiteit? Officiële minderheidsstatus?
- Verlies van gedeeld begrip van autisme?

Alternatieven voor huidig diagnostisch label?

- Autismelabel elimineren?
- Zelf-identificatie?
- Klinische formulering

- Suggestie:

Classificerend autismelabel + enige professionele afbakening behouden,
maar **neuro-affirmatieve hervorming**

Doel: het diagnostisch label geschikter maken om haar verschillende functies te dienen

Stoornisvisie

- Autisme Spectrum **Stoornis**
- Hoofdstuk neurobiologische ontwikkelingsstoornissen
- **Tekorten** in sociale domain + beperkte en repetitieve gedragingen
- **Derde persoons perspectief**, gedragsobservaties
- **Dysfunctioneren** in dagelijks leven

Neurodiversiteit-affirmatieve visie

- Autisme als **minderheidsneurotype**
- Autistische eigenschappen als **neutrale verschillen** van de norm
- Inclusie van **eerstepersoonservaringen**
- **Waardeneutraal t.o.v. welbevinden**

Neurodiversiteit-affirmatieve visie

- Autisme als **minderheidsneurotype**
- Autistische eigenschappen als **neutrale verschillen** van de norm
- Inclusie van **eerstepersoonservaringen**
- **Waardeneutraal t.o.v. functioneren**

- Van nul starten?

“a new autistic phenomenology”

- **Herformulering van bestaande diagnostische criteria?**

Autistic phenomenology: past, present, and potential future

Jonathan Green^{1*} and Nicola Shaughnessy²

Neuro-affirming diagnostic criteria for Autism

By Oralie Loong / January 1, 2024

A3: Relationships

DSM-5-TR

Deficits in developing, maintaining, and understanding relationships, ranging, for example, from difficulties adjusting behavior to suit various social contexts; to difficulties in sharing imaginative play or in making friends; to absence of interest in peers.

Connects with others through shared deep interests. May appreciate parallel play.
May prefer relationships with animals or objects.

@neurodivergentcounselling

B1: Stimming

DSM-5-TR

Stereotyped or repetitive motor movements, use of objects, or speech (e.g., simple motor stereotypies, lining up toys or flipping objects, echolalia, idiosyncratic phrases).

Uses repetitive movements/phrases/noises to communicate, regulate, and show joy.

@neurodivergentcounselling

Neurodiversiteit-affirmatieve visie

- Autisme als minderheidsneurotype
- Autistische eigenschappen als **neutrale verschillen** van de norm
- Inclusie van **eerstepersoonservaringen**
- Waardeneutraal t.o.v. functioneren

Herformulering van bestaande diagnostische criteria?

→ bestaande, **kwalitatieve studies** naar **eerstepersoonservaringen** als basis

Review Journal of Autism and Developmental Disorders (2024) 11:184–209
<https://doi.org/10.1007/s40489-022-00332-8>

REVIEW PAPER

**Experiences of Friendships for Individuals on the Autism Spectrum:
A Scoping Review**

**Setbacks and Successes:
How Young Adults on the Autism Spectrum Seek Friendship**

Collette Sosnowy, PhD,¹ Chloe Silverman, PhD,² Paul Shattuck, PhD,¹ and Tamara Garfield, MA¹

**Exploring the potential for social networking among people with
autism: challenging dominant ideas of ‘friendship’**

Charlotte Brownlow^{a*}, Hanna Bertilsdotter Rosqvist^b and Lindsay O’Dell^c

Grote synthese van kwalitatief onderzoek

**gaten in kennis identificeren,
aanvullen met nieuw onderzoek**

(ontwikkelingsniveau, andere neurodivergentie,
ethniciteit, klasse, gender)

autistische
co-creatie

autisme als neurotype

waardeneutrale beschrijvingen van diagnostische criteria,
subjectieve ervaringen + objectieve observaties

~heterogeniteit op spectrum, intersectionalitet

Ambivalentie van huidig diagnostisch label

Vanaken et al. 2022;
Vanaken et al., 2026;
Fletcher-Watson, 2024

Bevestigt minderheidsstatus en verbonden voordelen

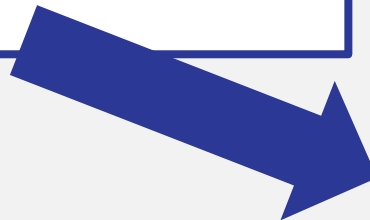
- o erkenning, ont-schuldiging, (zelf-)inzicht
- o toegang to specifieke zorg en ondersteuning (in theorie)
- o toegang tot autistische gemeenschap, gedeelde betekenisgeving, sociale en juridische rechtvaardiging voor accommodaties

positieve autistische identiteitsontwikkeling?

Versterkt validistisch onrecht

- o (zelf-)stigmatisering, stereotypering
- o segregatie (vb. in onderwijs, vrije tijd, werk)
- o schadelijke zorgpraktijken ('tekorten repareren', *diagnostic overshadowing*, exclusie)

Neuro-affirmatieve visie

- o herkenning in label ++
- o positieve identiteitsontwikkeling ++
- o destigmatisering
- o affirmatieve zorgpraktijken
- o delegitimeert ondersteuning?

Neurodiversiteit-affirmatieve visie

- Autisme als **minderheidsneurotype**
- Autistische eigenschappen als **neutrale verschillen** van de norm
- Inclusie van **eerste-persoonservaringen**
- **Waardeneutraal t.o.v. functioneren**

Indien geen “dysfunctie” (criterium D),
ook geen toegang tot klinische en
maatschappelijke ondersteuning?

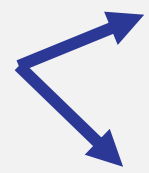
→ **Persoon-omgeving (mis)match** in kaart brengen

→ **Context-specifiek assessment van noden**

(mentale en geestelijke gezondheid, sensorisch profiel,
adaptief gedrag, onderwijs/werkvloer noden etc.)

To Do: goede instrumenten selecteren,
consensus onder stakeholders vinden!
(met name overheid)

autisme als neurotype

is iemand autistisch?

ervaart iemand problemen?

heeft iemand nood aan/recht op ondersteuning?

- geen automatische koppeling tussen autistisch zijn en dysfunctioneren
- wel behoud van recht op ondersteuning, zo nodig
- erkenning voor fluctueren van noden doorheen tijd en contexten

Neuro-affirmerende diagnostiek: hier en nu?

Richtlijn Diagnostiek Autisme 2025

[link](#)

**Kwaliteitscentrum
Diagnostiek**

Versie januari 2025

Deze richtlijn vormt een herwerking van het Classificerend Diagnostisch Protocol Autismespectrumstoornis bij kinderen en jongeren en het Classificerend Diagnostisch Protocol Autismespectrumstoornis bij volwassenen (Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek vzw, versie 2018).

Coördinerend directeur

Kimberly Van Nieuwenhove

Auteur

Femke Cathelyn

Experten

Aster Van der borcht, Catharina Struyven, Dirk van West, Esra Tiren, Herbert Roeyers, Ilse Noens, Jean Steyaert, Kathrine Goffart, Nele De Vriendt, Sofie Heymans & Wouter De la Marche

Deze richtlijn kwam tot stand in samenwerking met bovengenoemde experts uit het hoger onderwijs, beleid (Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap) en de praktijk. Zij brachten hun expertise in tijdens verschillende overlegmomenten en schriftelijke feedbackrondes.

Bijzondere dank gaat uit naar de ervaringsdeskundigen van LAVA vzw, die tijdens een leessessie waardevolle feedback hebben gegeven op deze richtlijn.

Redactie

Vicky Hennissen & Eefje Claerhout

Vormgeving

Eefje Claerhout

Het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek wordt gesubsidieerd door het Departement Zorg en het Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming van de Vlaamse Overheid.

Vooraf

- inclusieve, **affirmerende taal** op website

- **duidelijk- en voorspelbaarheid:**

wie? wat? waar? verloop?

bv. foto's, FAQ, video, gebruikerservaringen

Why Get an Autism Assessment?

An autism assessment isn't about labeling you.

It's about finally understanding your need to thrive.

Here's what it can unlock:

- Clear answers after years of uncertainty
- A deeper understanding of your struggles
- Personalized strategies for success
- Access to accommodations beyond the classroom
- Validation that you are not alone

You deserve clarity.

You deserve support.

You deserve to live as your real self.

We're here to help you get there.

AUTISM Assessment Breakdown

- 5 TELEHEALTH SESSIONS: The topics covered include:
  - Identify client's assessment and non-assessment goals, collect background information, and begin administration of the assessment process, begin administration of the assessment process

Review client's Life History. Review other documents provided

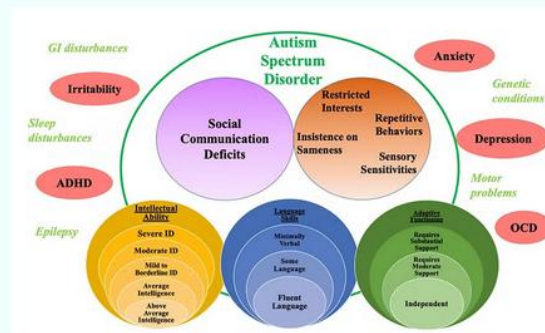
and DSM-5-TR criteria.

Identify other diagnoses. Review therapy path forward.

Review Diagnostic Summary Report, or a

Diagnostic support) is integrated into each session. Our focus is on your well-being and providing you with a diagnosis.

Video Resources:

- Therapy: Additional sessions (beyond sessions included above) will be billed at clinician's therapy rate (ranging from \$185 to \$350 per session depending on clinician)

[link 1](#)

[link 2](#)

Vooraf

- inclusieve, affirmerende taal op website
- duidelijk- en voorspelbaarheid
- **prikkelarme** wacht- en praktijkruimte; stille ruimte
- **hulpmiddelen**
vb. *fidget toys*/sensorisch speelgoed, oordoppen, hoofdtelefoon
- verschillende **communicatie-opties**
vb. email, online platform, videobellen
<> telefoneren

[link](#)

Tijdens assessment

collaboratief, therapeutisch, emanciperend werken

➤ neuro-affirmatieve psycho-educatie doorheen proces

- samen positieve **onderzoeksvragen** opstellen

niet: **Wat is er mis met mij en hoe los ik dat op?**

evt. wel: **Welke hulp heb ik nodig op school/werk? Waar zou ik in willen groeien?
Welk neurotype beschrijft me het best? Waarbij kan therapie me helpen?**

- aandacht voor **autistische sterktes**

vb. via *Survey of Autistic Strengths, Skills, and Interests (SASSI)*

- aandacht voor **validistische omgevingen** en vooroordelen

- **community-taal** introduceren:

*stimmen, special interests, maskeren, double empathy,
info-dumping, parallel spel, hyperfocus, flow*

Na assessment

- **Verslag:**

- technisch gedeelte: stoornis-taal, cf. DSM 5 criteria
- beschrijvend gedeelte: inclusieve, affirmerende herformulering

Neuro-affirming Reports

Guidance for health practitioners

[link](#)

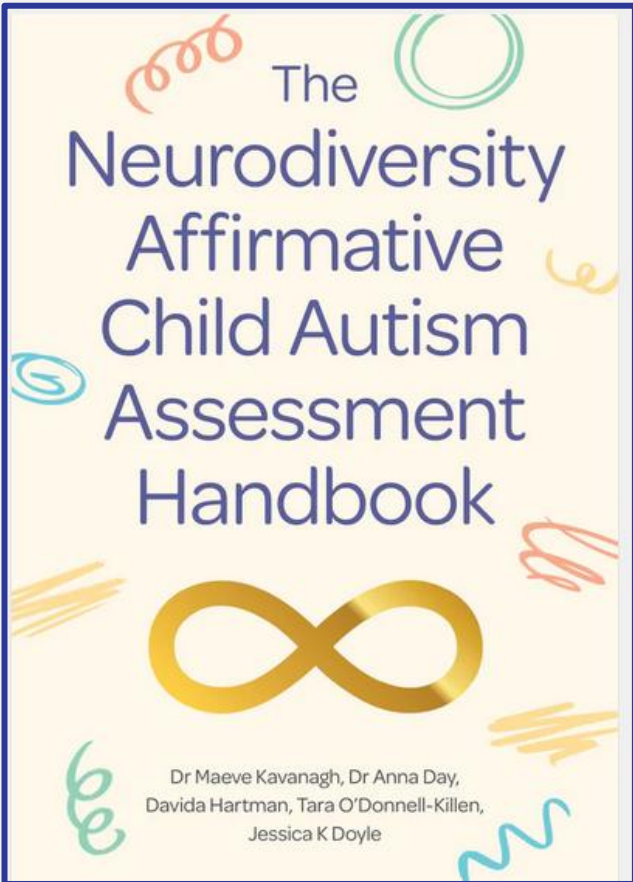

Reflective questions to consider the language used in reports:

- Is the diagnosis clearly stated at the start?
- If this report was describing myself or a loved one, how would I feel about the language used?
- Do I feel comfortable with how I described the individual and their needs?
- Does the language assign judgment? Is it shaming? Pathologising? De-humanising?
- Does the report accurately describe their strengths and difficulties? Has sufficient attention been given to their strengths as well as their needs?

Na assessment

- Verslag
- **Adviesgesprek, disclosure en psycho-educatie**
ervaringsdeskundigheid (materialen of mensen)

The
Neurodiversity
Affirmative
Child Autism
Assessment
Handbook

Dr Maeve Kavanagh, Dr Anna Day,
Davida Hartman, Tara O'Donnell-Killen,
Jessica K Doyle

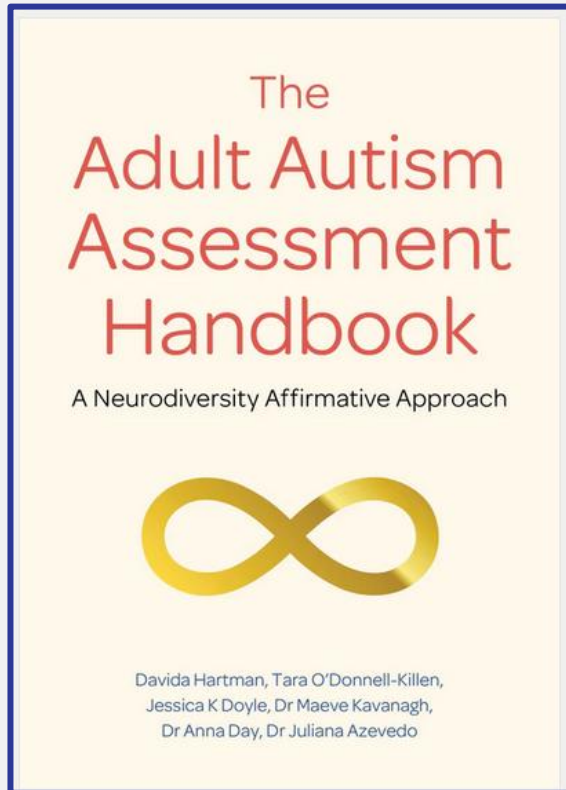

Neurodiversity
Volume 3, 2025
© The Author(s) 2025, [Article Reuse Guidelines](#)
<https://doi.org/10.1177/27546330251342069>

Sage Journals

Commentary

Principles of Neurodiversity-Affirming Collaborative Assessment

Sara Eileen O'Neil Woods ¹, Amara Brook², and Liz Angoff³

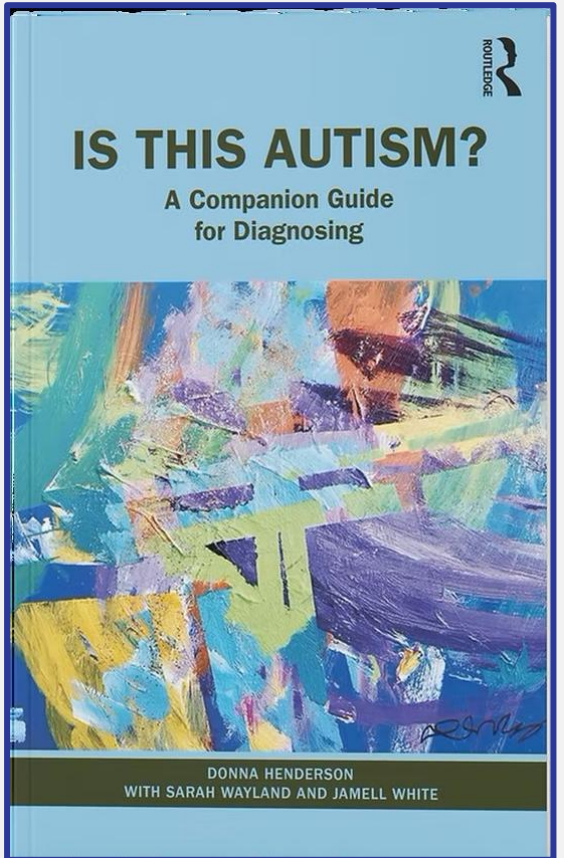

The
Adult Autism
Assessment
Handbook

A Neurodiversity Affirmative Approach

Davida Hartman, Tara O'Donnell-Killen,
Jessica K Doyle, Dr Maeve Kavanagh,
Dr Anna Day, Dr Juliana Azevedo

IS THIS AUTISM?

A Companion Guide
for Diagnosing

DONNA HENDERSON
WITH SARAH WAYLAND AND JAMELL WHITE

Professionals' perspectives on neurodiversity-affirmative autism diagnostic assessment

Emma Pritchard-Rowe ¹ and Jenny Gibson¹

Neurodiversity
Volume 2: 1-15
© The Author(s) 2024
Article reuse guidelines:
sagepub.com/journals-permissions
DOI: [10.1177/27546330241274674](https://doi.org/10.1177/27546330241274674)
journals.sagepub.com/home/ndy

Bedankt

- Collega's in Leuven en Antwerpen
- Studiedeelnemers
- Vlaams Forum Diagnostiek

gertjanvanaken.be/research

gertjan.vanaken@kuleuven.be

- Alcorn, A. M., McGeown, S. P., Mandy, W., Aitken, D., & Fletcher-Watson, S. (2023).** *Learning About Neurodiversity at School (LEANS): Evaluation of the LEANS resource pack in mainstream primary schools.* <https://doi.org/10.31219/OSF.IO/FHC2K>
- Bervoets, J., & Hens, K. (2020).** Going Beyond the Catch-22 of Autism Diagnosis and Research. The Moral Implications of (Not) Asking “What Is Autism?” *Frontiers in Psychology*, 11, 3015. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.529193>
- Boyd, K. M. (2000).** Disease, illness, sickness, health, healing and wholeness: exploring some elusive concepts. *Medical Humanities*, 26(1), 9–17. <https://doi.org/10.1136/MH.26.1.9>
- Brown, H. M., Stahmer, A. C., Dwyer, P., & Rivera, S. (2021).** Changing the story: How diagnosticians can support a neurodiversity perspective from the start. *Autism : The International Journal of Research and Practice*, 25(5), 1171–1174. <https://doi.org/10.1177/13623613211001012>
- Catala, A. (2025).** Becoming Who You Are: Hermeneutical Breakthroughs, Transformative Experience, and Epistemic Empowerment. *The Dynamics of Epistemic Injustice*, 248–285. <https://doi.org/10.1093/9780197776353.003.0007>
- Chapman, R., & Botha, M. (2022).** Neurodivergence-informed therapy. *Developmental Medicine and Child Neurology*, October 2021, 310–317. <https://doi.org/10.1111/dmcn.15384>
- Dwyer, P. (2022).** The Neurodiversity Approach(es): What Are They and What Do They Mean for Researchers? *Human Development*, 66(2), 73–92. <https://doi.org/10.1159/000523723>
- Fellows, S. (2023).** Self-Diagnosis in Psychiatry and the Distribution of Social Resources. *Royal Institute of Philosophy Supplements*, 94, 55–76. <https://doi.org/10.1017/S1358246123000218>
- Fellows, S. (2024).** Establishing the accuracy of self-diagnosis in psychiatry. *Philosophical Psychology*, 1–28. <https://doi.org/10.1080/09515089.2024.2327823>
- Fletcher-Watson, S. (2023).** What’s in a name? The costs and benefits of a formal autism diagnosis. <https://doi.org/10.1177/13623613231213300>. <https://doi.org/10.1177/13623613231213300>
- Shaughnessy, N. et al. (2024).** Developing a Phenomenology of Autism. In: Bertilsdotter Rosqvist, H., Jackson-Perry, D. (eds) *The Palgrave Handbook of Research Methods and Ethics in Neurodiversity Studies*. Palgrave Macmillan, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-66127-3_14
- Green, J., & Shaughnessy, N. (2023).** Autistic phenomenology: past, present, and potential future. *Frontiers in Psychology*, 14. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1287209>
- Hartman, D., O’Donnell-Killen, T., Doyle, J. K., Kavanagh, M., Day, A., & Azevedo, J. (2023).** *The adult autism assessment handbook : a neurodiversity-affirmative approach*.
- Henderson, D. A. ., Wayland, S. C. ., & White, Jamell. (2023).** *Is This Autism? A guide for clinicians and everyone else*. Routledge, Taylor & Francis Group. <https://www.routledge.com/Is-This-Autism-A-Guide-for-Clinicians-and-Everyone-Else/Henderson-Wayland-White/p/book/9781032150222>
- Kapp, S. K., Steward, R., Crane, L., Elliott, D., Elphick, C., Pellicano, E., & Russell, G. (2019).** ‘People should be allowed to do what they like’: Autistic adults’ views and experiences of stimming. *Autism*, 23(7), 1782–1792. <https://doi.org/10.1177/1362361319829628>

Leadbitter, K., Buckle, K. L., Ellis, C., & Dekker, M. (2021). Autistic Self-Advocacy and the Neurodiversity Movement : Implications for Autism Early Intervention Research and Practice. *Frontiers in Psychology*, 12(April), 1–7. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.635690>

Long, O. (2024). *Neuro-affirming diagnostic criteria for Autism – Neurodivergent Counselling Services*. Neurodivergent Counselling Blog. <https://neurodivergentcounselling.ca/neuro-affirming-diagnostic-criteria-for-autism/>

Love, H. (2010). Truth and Consequences: On Paranoid Reading and Reparative Reading. *Criticism*, 52(2), 235–241. <https://doi.org/10.1353/crt.2010.0022>

Marinker, M. (1975). Why make people patients? *Journal of Medical Ethics*, 1(2), 81. <https://doi.org/10.1136/JME.1.2.81>

Pantazakos, T., & Vanaken, G. J. (2023). Addressing the autism mental health crisis: the potential of phenomenology in neurodiversity-affirming clinical practices. *Frontiers in Psychology*, 14. <https://doi.org/10.3389/FPSYG.2023.1225152>

Pellicano, E., & den Houting, J. (2022). Annual Research Review: Shifting from ‘normal science’ to neurodiversity in autism science. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 63(4), 381–396. <https://doi.org/10.1111/jcpp.13534>

Pritchard-Rowe, E., & Gibson, J. (2024). Professionals’ perspectives on neurodiversity-affirmative autism diagnostic assessment. *Neurodiversity*, 2. <https://doi.org/10.1177/27546330241274674>

Sedgwick, E. K. (2003). PARANOID READING AND REPARATIVE READING, OR, YOU’RE SO PARANOID, YOU PROBABLY THINK THIS ESSAY IS ABOUT YOU. In *Touching Feeling* (pp. 123–152). Duke University Press. <https://doi.org/10.2307/j.ctv11smq37.9>

Sosnowy, C., Silverman, C., Shattuck, P., & Garfield, T. (2019). Setbacks and Successes: How Young Adults on the Autism Spectrum Seek Friendship. *Autism in Adulthood : Challenges and Management*, 1(1), 44–51. <https://doi.org/10.1089/AUT.2018.0009>

Timimi, S., Gardner, N., & McCabe, B. (2010). *The myth of autism: Medicalising men’s and boys’ social and emotional competence*.

Vanaken, G.-J. (2023). *Affirming Neurodiversity: a study on the ethics of early autism detection and intervention* [KU Leuven; University of Antwerp]. <https://repository.uantwerpen.be/docstore/d:irua:19865>

Vanaken, G.-J., Noens, I., Steyaert, J., van Esch, L., Warreyn, P., & Hens, K. (2023). *The earlier, the better? An in-depth interview study on the ethics of early detection with parents of children at an elevated likelihood for autism*. <https://doi.org/10.21203/RS.3.RS-2402282/V1>

Walker, N. (2021). *Neuroqueer heresies : notes on the neurodiversity paradigm, autistic empowerment, and postnormal possibilities*. Autonomous Press. <https://neuroqueer.com/neuroqueer-heresies/>

Neurodiversiteit-affirmatieve visie

- Autisme als **minderheidsneurotype**
- Autistische eigenschappen als 'louter verschil' van de norm
- Inclusie van **eerstepersoonservaringen**
- **Waardeneutraal t.o.v. functioneren**

- Wat is een neurotype?
- Heeft “autisme als neurotype” een plek in DSM?
  - cf. homoseksualiteit, insekse, trans?
  - cf. persoonlijkheidskenmerken en types?
  - cf. zwangerschap?

To Do: conceptuele analyse
filosofie van de psychiatrie

Public discussions on autism diagnosis

Mad in America
SCIENCE, PSYCHIATRY AND SOCIAL JUSTICE

As a Psychologist, I've Seen Many Children Misdiagnosed as Autistic—It's a Clinical Catastrophe

By **Shoshana Levin Fox** - February 1, 2024

16845 30

Charities attack Farage claims of 'mental illness problems' overdiagnosis

Reform leader accused of 'wildly inaccurate' remarks as he complains about UK creating 'class of victims'

Why Girls and BIPOC Children Face Barriers in Autism Diagnosis

Written by Jennifer Russell Baker, Licensed Professional Counselor

WHY WE'RE TURNING PSYCHIATRIC LABELS INTO IDENTITIES

So you're on the spectrum, or you've got borderline personality disorder, or you're a sociopath: once you're sure that's who you are, you've got a personal stake in a very creaky diagnostic system.

By **Manvir Singh**
May 6, 2024

Public discussions on diagnostic labelling

“overdiagnosis!”

- costly claims for support
- drowning out autistics with higher support needs
- assumed negative labelling effects (e.g. on identity formation)

“underdiagnosis!”

- inaccessible assessments (time, money, ableist bias)
- marginalised groups (class, gender, ethnicity bias)

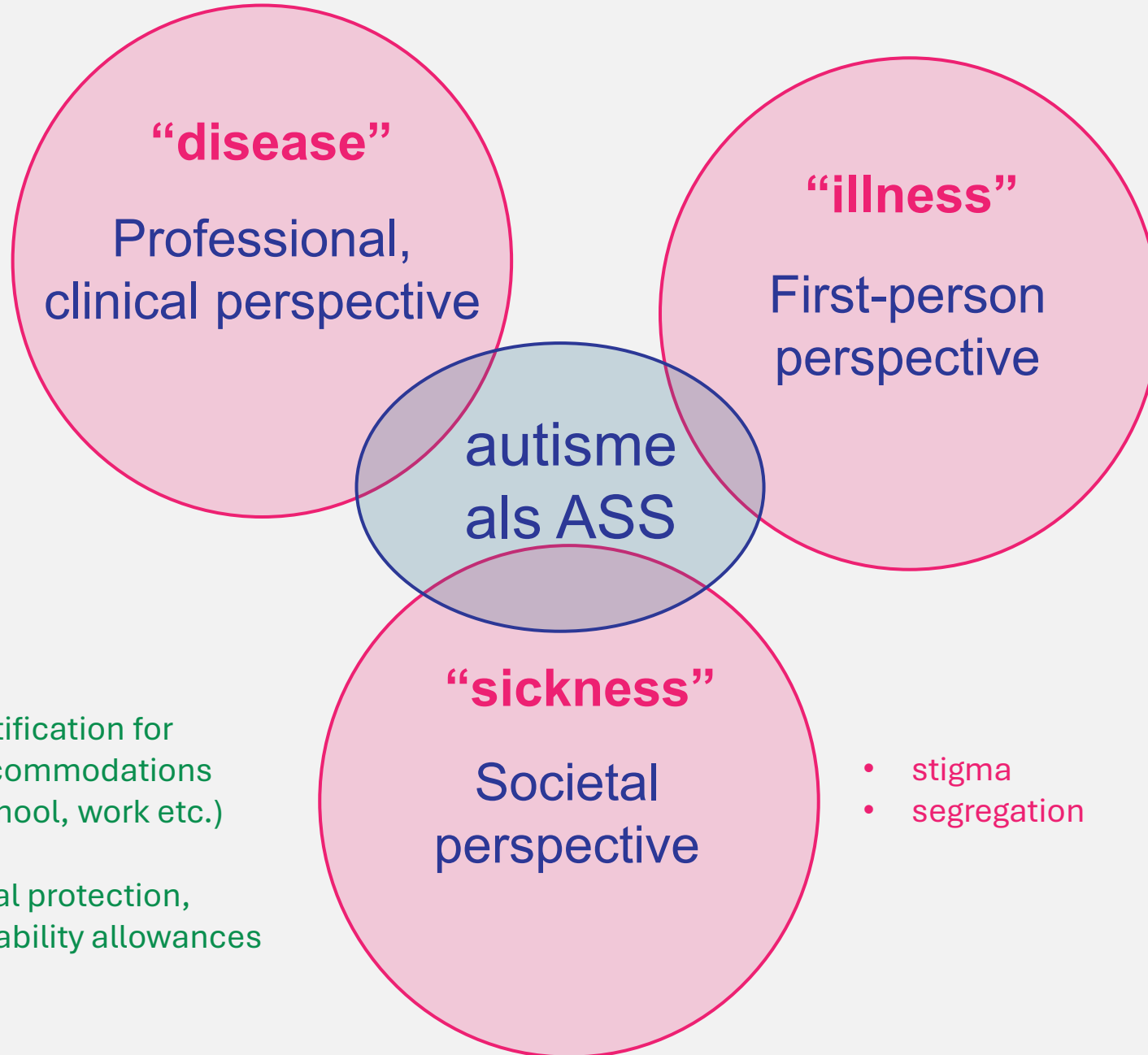
“incorrect!”

- “false” self-identification
- for-profit diagnostic centres: lesser assessment quality

“insufficient!”

- categorical classification poorly predicts required accommodations

- access to specific or adjusted care/
harmful care,
exclusion from care
- communication among professionals

- (self)-insight,
recognition,
deculpabilisation
- finding community
- positive autistic
identity formation ?!

- justification for accommodations
(school, work etc.)
- legal protection,
disability allowances

- stigma
- segregation

Marinker, 1975
Boyd, 2000

- access to specific or adjusted care/
harmful care
- communication among professionals

• “incorrect” diagnoses

• diagnosis as insufficient

Professional,
clinical perspective

autism
as ASD

First-person
perspective

- (self)-insight,
recognition,
deculpabilisation
- finding community
- positive autistic
identity formation ?!

• “underdiagnosis”

- justification for accommodations
(school, work etc.)
- legal protection,
disability allowances

Societal
perspective

- stigma
- segregation

• “overdiagnosis”

Marinker, 1975
Boyd, 2000